

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a treizeci și doua după Rusalii

Astăzi:

Sfinții Trei Ierarhi

Miercuri:

Întâmpinarea Domnului

Pe vasele
luminii, pe
fulgerile cele
revărsătoare
de raze, pe
Vasile cel
Mare, pe
Grigorie de
Dumnezeu
Cuvântătorul
și pe Ioan
Gură de Aur,
să-i laudăm
acum toți.

Svetilna
Sărbătorii
Sfinților Trei
Ierarhi

Icoană realizată de Maria Gheorghită

Icoană realizată de Miruna Ioana Nicolaev

❖ **Miercuri, de Sărbătoarea Întâmpinării Domnului, se face dezlegare la pește.**

❖ **Marți, 1 februarie vom oficia Slujba Agheasmei Mici în cadrul căreia se va rosti Rugăciunea Sfântului Mucenic Trifon, prăznuit în această zi, pentru protejarea caselor, a gospodăriilor, a grădinilor și ogoarelor de toți dăunătorii care strică culturile agricole. Creștinii vor putea stropi cu această agheasmă mai ales locurile în care știu că apar insecte dăunătoare.**

Evangelhia duminicii

(Luca XIX, 1-10)

1. Și intrând, trecea prin Ierihon,
2. Și iată un bărbat, cu numele Zaheu, și acesta era mai-marele vameșilor și era bogat.
3. Și căuta să vadă cine este Iisus, dar nu putea de mulțime, pentru că era mic de statură.
4. Și alergând el înainte, s-a suit într-un sicomor, ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă.
5. Și când a sosit la locul acela, Iisus, privind în sus, a zis către el: Zahee, coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămân.
6. Și a coborât degrabă și l-a primit, bucurându-se.
7. Și văzând, toți murmurau, zicând că a intrat să găzduiască la un om păcătos.
8. Iar Zaheu, stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne o dau săracilor și, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împietrit.
9. Și a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci și acesta este fiu al lui Avraam.
10. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut.

Sfinții Trei Ierarhi

Sfinții Trei Ierarhi sunt cele trei vârfuri ale Ierarhiei Bisericii Ortodoxe care au întrecut cu înălțimea vieții și a învățaturii lor pe mulți și ca niște apostoli după Apostoli au strălucit în lume. Toți trei fiind luminați de Duhul Sfânt, au avut aceeași înțelegere a Bisericii, au întărit canoanele și învățăturile dumnezeieștii Scripturi. Aceste trei vase ale Duhului Sfânt, sunt pline de sfințenie și binecuvântate cu darul facerii de minuni și al frumoasei vorbiri, au mărturisit în lume dreapta credință, au explicat dogmele Bisericii, au îmbogățit sfințele slujbe și au vindecat și alinat multe boli și suferințe trupești și sufletești ale oamenilor. Fiind luminați de Dumnezeu și dăruiți cu multă înțelepciune, au uimit pe filosofii timpului lor, au muștrat pe împărații rău credincioși, au smerit pe cei mândri, au împărțit la săraci averile bogaților, au muștrat cu mare îndrăzneală păcatul, mai ales necredința, mândria, desfrâul, lăcomia și zgârcenia, scriind multe învățături creștinești. Ei au lăsat Bisericii lui Hristos, pe lângă exemplul vieții lor sfințe, zeci de cărți teologice, care apără dogmele ortodoxe și viața morală și care formează un mare tezaur al lumii creștine.

Sfântul Vasile cel Mare s-a născut în Cezareea Capadociei (Turcia de azi), dintr-o familie aleasă de creștini. Părinții săi, Vasile și Emilia, aveau să-i ofere o educație aleasă, insuflându-i dreapta credință. Fire adânc gânditoare, evlavioasă, Sfântul Vasile va deprinde cu multă ușurință cunoștințe și abilități în domenii precum retorică și filosofie, studiind la cea mai înaltă școală din Atena. În această perioadă se va împrieteni cu marele Grigore, prietenie pe care o vor păstra întreaga viață.

Îndemnat de Duhul Sfânt, a plecat apoi să viziteze toate mănăstirile și pustietățile Egiptului, iar de aici s-a dus la Ierusalim să se închine la Mormântul Domnului. După ce a primit botezul în râul Iordan, se va întoarce în țara sa, Cezareea Capadociei, unde a fost hirotonit preot. Dar el, iubind mult liniștea și rugăciunea, s-a retras în părțile Pontului, unde a întemeiat o aleasă mănăstire, cu viața de obște. Venind aici și Sfântul Grigore, au trăit împreună cele mai alese clipe de bucurii duhovnicești, pe care apoi adesea și le aminteau unul altuia. Aici au scris împreună neîntrecute cuvinte ascetice despre rugăciune, post, viața de obște, preoție, dragoste. Nevoia în care se află Biserica din Cezareea, zdruncinată de numeroase erezii, l-a silit pe Marele Vasile să părăsească pustia și să vină în ajutorul Bisericii lui Hristos. În scurtă vreme, fiind ales episcop, cu multă putere și osârdie, biruiește pe începătorii eresurilor, împacă pe ortodocși, unește Biserica dezbinată, mângâie inimile păstoriților, hrănește pe cei săraci din hambarele bogaților.

Sfântul Vasile era mare, nu atât ca statură, cât mai ales cu darul ce era într-însul, cu viața sa aspră, cu mintea sa adânc gânditoare. Pentru curăția vieții sale, pentru trăirea duhovnicească înaltă a fost înzestrat de Dumnezeu cu darul facerii de minuni, prin care adesea scotea duhurile necurate din oameni, vindeca boli grele, prezicea cele viitoare. Viața lui era mai mult îngerească

decât omenească, pentru că neîncetat se ruga, învăța mereu, mângâia cu sfaturile sale pe toți cei care se aflau în suferință, necazuri și nevoi. Pentru aceasta s-a făcut doctor bolnavilor, hrănitor flămânzilor, păstor adevărat al oilor celor risipite. Aur pentru sine nu strângea, dar cu aurul învățăturilor sale pe toți îi îmbogățea. Haine bune nu purta, dar pe toți săracii Capadociei îi îmbrăca. Pâine de prisos pe masa nu avea, dar nimeni nu se întorcea de la el flămând și nemiluit. Cine altul ca Sfântul Vasile a purtat atâta grijă de cei săraci, cine a făcut ca el din Cezareea, o adevărată casă de oaspeți pentru străini, cu spitale pentru bolnavi, cu azile pentru bătrâni și locuri de vindecare pentru suferinzi. Apoi îi înfrunta pe împărați, îi rușina pe eretici, îi smerea pe filosofi, uimea pe ritori, pe călugări îi povățuia, pe văduve le asculta, pe necredincioșii îi aducea la credință, pe păcătoși îi primea și cu canon de pocăință îi vindeca. Fiind din tinerețe bolnăvicios, în anul 379, Sfântul Vasile cel Mare s-a mutat la Domnul în vârstă de 51 de ani, după ce a păstorit Biserica lui Hristos, mai bine de opt ani.

Sfântul Grigorie Teologul s-a născut în orașul Nazianz, aproape de orașul Cezareea Capadociei. Părinții săi, Grigorie și Nona, fiind binecredincioși, l-au crescut de mic în buna credință, dându-l la învățătura cărții. Iubind mai mult frumusețea vorbirii, a învățat și a deprins mai mult ca oricare meșteșugul retoriceii, de la cei mai aleși dascăli ai Atenei.

Întors la Nazianz, a fost hirotonit preot de tatăl său, ce era episcop acolo, apoi s-a retras cu Vasile cel Mare la o mănăstire în Pont. Fiind chemat de tatăl său și de nevoiele Bisericii împresurată de eretici, Sfântul Grigorie s-a reîntors în Nazianz. După multă stăruință, fiind făcut episcop de însuși prietenul sau, Vasile, nu a primit scaunul cel încredințat lui, ci petrecea lângă bătrânul său tată, ajutându-l să biruiască pe înverșunații eretici.

Fiind iubitor de liniște, nu a primit episcopia Nazianzului, dar cu gura sa cea plină de dar și cu măiestria cuvântului, pe toți ereticii l-a împlânzit și l-a adus la credința adevărată. Apoi, fiind ales episcop al Constantinopolului, marele Grigorie a făcut aici adevărate minuni. Cine a vorbit mai frumos ca Sfântul Grigorie? Cine a aparat mai bine dogmele Bisericii? Cine a rostit cuvinte mai înalte despre Duhul Sfânt, despre dragoste, despre credința cea adevărată? Cine a uimit în Sinodul al II-lea Ecumenic pe toți episcopii? Cine a rușinat pe filosofi și a smerit pe ritori, mai mult ca el, cu adâncimea gândirii sale și cu dulceața vorbirii?

Dornic de singurătate, după 12 ani de păstorie, se retrage în satul său natal, Nazianz, pentru a vorbi numai cu Dumnezeu, pe care Îl iubea atât de mult.

Cu toate că Sfântul Grigorie Teologul are o fire mult mai sensibilă, adânc gânditoare, însetată după liniște, nimeni nu a vorbit vreodată mai frumos ca el din amvonul Bisericii, nimeni nu a apărut mai cu tărie dogma Sfintei Treimi, nimeni nu s-a ridicat mai mult cu vorbirea de Dumnezeu decât Sfântul Grigorie. Din aceste pricini s-a și numit „Teolog“, adică „Cuvântător de Dumnezeu“.

Împăcat cu sine și cu Dumnezeu, în anul 389, Sfântul Grigorie Teologul trece la Domnul la vârsta de 60 de ani, lăsând Bisericii un neprețuit tezaur de cuvinte și învățături dogmatice.

Sfântul Ioan Gura de Aur s-a născut în vestita cetate Antiohia Siriei, din părinți creștini, Secund și Antuza. Fiind singur la părinți a fost dat la învățatura cărții, la cei mai aleși dascăli ai vremii de atunci. Murind tatăl său din tinerețe, fericitul Ioan și-a ales viața cea îngerească, primind călugăria și retregându-se la o mănăstire și de aici la o peșteră, unde singur s-a nevoit în post și rugăciune patru ani.

Fiind apoi hirotonit preot de episcopul Flavian, slujea cu multă osârdie în Biserica cea mare a Antiohiei. Aici rostea neîncetat cuvinte de învățătură, de pocăință de mângâiere poporului însetat, încât s-a făcut cunoscut în toată cetatea. Pentru buna lui învățatura și frumusețea vorbirii a fost numit de toată creștinătatea „Gură de Aur”. Ales patriarh al Constantinopolului, Sfântul Ioan, deși a primit cu sila această mare cinste, a păstorit turma lui Hristos cu mare osârdie, timp de noua ani, hrănind-o prin cuvintele sale cele aurite.

Sfântul Ioan Gură de Aur, zis și Hrisostom, a întrecut pe toți dascălii Bisericii Noastre, nu atât prin înălțimea cuvintelor, nu prin asprimea învățăturilor, cat mai ales prin dulceața vorbirii sale, atât de curgătoare și pe înțelesul tuturor. Nimeni nu a vorbit mai mult ca Sfântul Ioan Hrisostom despre pocăință, despre folosul rugăciunii, despre mergerea cat mai regulat la biserică, despre păcat, despre moarte, despre judecata și răsplata viitoare. Nimeni nu a tâlcuit mai bine ca el Sfânta Scriptură. Nimeni nu a hrănit turma sa cu mai multe învățături, nimeni nu a aparat mai bine pe săraci și pe văduve, nimeni nu s-a nevoit cu postul și rugăciunea mai mult decât Sfântul Ioan Gură de Aur.

El era păstorul cel adevărat, tatăl săracilor, apărătorul văduvelor, mângâietorul sărmanilor, hrănitorul flămânzilor, muștrătorul boierilor, primitorul izgoniților și învățătorul prea luminat a toată lumea. Doctor luminat al sufletelor, el știa să scoată cu cuvântul spinii patimilor din inimile oamenilor și apoi să pună alifii pe răni, prin învățăturile sale cele aurite.

Dar, ca întotdeauna, curajul și îndrăzneala cuvintelor sale l-au adus multe necazuri și încercări la sfârșitul vieții. Astfel, izgonit din scaun și exilat de împărat și de soția sa, Eudoxia, marele dascăl și pastorul cel bun, Sfântul Ioan Gură de Aur, moare în grea suferință, departe de oile sale în anul 407, având pe buze aceste cuvinte: „ Slava lui Dumnezeu pentru toate!”

Predică a părintelui Cleopa la Sfinții Trei Ieraarhi, culeasă de Georgiana Aioanei

Sărbătoarea Întâmpinării Domnului

În ziua de 2 februarie a fiecărui an, Biserica celebrează praznicul *Întâmpinării Domnului*, la această dată împlinindu-se patruzeci de zile de la 25 decembrie, când întreaga creștinătate sărbătorește Nașterea lui Hristos după trup. Prin această repartizare a

praznicelor împărătești, timpul anului este împărțit și binecuvântat de etapele iconomiei dumnezeiești, oferind astfel omului posibilitatea de a se iniția în marea taină a întrupării Fiului lui Dumnezeu Cuvântul.

Porunca curățirii în cea de-a patruzecia zi după naștere a fost rânduită de Dumnezeu prin Moise, pentru toți israelitenii, încă dinainte de fuga din Egipt și trecerea prin Marea Roșie: “*În vremea aceea a vorbit Domnul cu Moise și i-a zis: Să-Mi sfințești de tot întâiul născut, pe tot cel ce se naște întâi la fiii lui Israel, de la om până la dobitoc, că este al meu !*” (Ieșirea 13, 1-2). Deși nu avea nevoie de curățire, Hristos a ținut rânduiala pentru a Se supune legii pe care El Însuși a dat-o, căci n-a venit să strice legea, ci să o desăvârșească (Matei 5, 17).

Aducerea copiilor la templu, în cea de-a patruzecia zi de la naștere era o sărbătoare a curățirii mamei și a copilului de urmările nașterii. Desigur, nașterea copiilor constituie o binecuvântare a lui Dumnezeu, dar în același timp, nu trebuie omis faptul că modul în care omul se naște a rămas rodul căderii protopărinților în păcat și că fiecare prunc poartă “hainele de piele” pe care Adam le-a luat după pierderea harului lui Dumnezeu. Acesta este de fapt și sensul cuvintelor Psalmului 50: “*Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea*”.

În această ordine de idei, Întâmpinare Domnului nu se referă numai la Împăratul Hristos, ci este în același timp și o sărbătoare a omului trăitor în Hristos. Praznicul împărătesc al aducerii Pruncului la Templu a fost transferat tuturor celor „născuți întru Hristos” prin Botez. Astfel, fiecare copil este adus în biserică de către mama sa în cea de-a patruzecia zi de la venirea sa pe lume. Această aducere are un dublu înțeles. În primul rând, mama este binecuvântată la sfârșitul perioadei de curățire de după lăuzie. Biserica se roagă pentru femeia care a născut și care simte fireasca slăbiciune trupească. De asemenea, se face rugăciune pentru „curăție” ca o trimitere către Legea dată prin Moise, dar și motivat de faptul că nașterea fiecărui prunc trebuie eliberată și de efectele păcatului strămoșesc.

În al doilea rând, aceasta este o slujbă de mulțumire adusă pentru copil, privit ca rezultat al intervenției lui Dumnezeu în viața familiei respective.

Pruncul adus la templu de către Maica Sa, a fost întâmpinat de către Simeon “cel drept și temător de Dumnezeu”, care s-a învrednicit să-L ia în brațe pe Hristos, și să-L recunoască Mântuitor, prin puterea harului Duhului Sfânt. Numele Simeon corespunde vieții și așteptării purtătorului acestui nume, dar și revelației lui Dumnezeu către el, pentru că în limba ebraică, *Simeon* înseamnă *ascultare* (Cuviosul Nichita) sau *acesta L-a ascultat pe Dumnezeu* (Sfântul Ioan Gură de Aur).

Potrivit Sfintei Tradiții, acest bătrân avea, la timpul Întâmpinării Domnului vârsta de 360 de ani. Aceeași tradiție ne dezvăluie că Simeon făcuse parte din grupul celor 70 de bărbați învățați, care pe vremea lui Ptolemeu Filadelful trebuiau să traducă Sfânta Scriptură a Vechiului Testament din limba ebraică în limba greacă. Ajungând acesta la proorocia lui Isaia, “*Iată, Fecioara*

va lua în pântece și va naște fiu” (Isaia 7, 14), a omis în scrierea sa aceste cuvinte, necrezându-le. O dată cu adevărarea cuvintelor, descoperită lui de un Înger al Domnului, i s-a dat și semnul așteptării lui Hristos, care a devenit și o condiție paradoxală: că nu va vedea moartea până nu va vedea pe Fecioara Maria care va naște pe Mesia-Hristos.

Supratemporalitatea dăruită, sau, mai bine zis, câștigată de Simeon, e confirmată nu numai de senectutea lui, ci întregită și de aspectul feminin al “adâncii bătrâneți”, a proorociței Ana; ei ne sunt prezentați ca o pereche de bătrâni, regenți ai evului trecut, care mărturisesc despre noua eră începută, sau, cu alte cuvinte, ai vechii Legi, care va fi dezlegată, eliberată de Legea nouă. Acceptând înfrângerea - căci de trei ori el ștersese proorocia lui Isaia, dar tot de atâtea ori îngerul o rescrisese -, deci primind tocmai cuvintele insuflate de Duhul Sfânt, Simeon a câștigat acea făgăduință de Eternitate: *să nu vadă moartea până nu va vedea viața*. Dacă la începutul neamului omenesc apare o pereche de oameni, Adam și Eva, iată că la începutul mântuirii o altă pereche de oameni se ivește: bătrânul Simeon și proorocița Ana; primii izgoniți din raiul fericirii, ceilalți ținând în brațe pe însuși Izvorul fericirii.

Prezența Dreptului Simeon și a Proorociței Ana ne mai dezvăluie o relitate. Practic, ei doi au fost perechea de turturele cugetătoare care L-au întâmpinat pe Hristos atunci când Acesta a urcat la templu. Așadar, pe lângă perechea de turturele necuvântătoare, pe care Legea impune să fie aduse drept jertfă, Duhul Sfânt a trimis și o pereche de turturele duhovnicești și purtătoare de duh, pe Simeon și Ana.

Din toate acestea putem să înțelegem cine sunt cei care urmează să Îl primească pe Hristos și cum trebuie să fie aceștia. Unirea cu Hristos presupune neîndoielnic o viață corespunzătoare. După cum spune Sfântul Grigorie, Episcopul Nisei, la jertfelnicul de sus, în loc de perechea de turturele, trebuie să aducem curăția sufletului și a trupului, iar în loc de doi pui de porumbei, să fim cu luare-aminte nu numai înaintea lui Dumnezeu, ci și a oamenilor. Și așa cum, după săvârșirea celor după lege, Hristos S-a întors în țara Sa, împlinindu-Se și crescând în înțelepciune, și noi trebuie să ne întoarcem în adevărata noastră țară, care este Ierusalimul ceresc, trăind duhovnicește, după legea sfântă, dobândind înțelepciune și har.

Este de datoria noastră, după cum spune Sfântul Atanasie cel Mare, să ne asemănăm cu Dreptul Simeon și cu Proorocița Ana. Suntem chemați ca și noi să-L întâmpinăm pe Hristos îmbrăcați în nevinovăție, în pocăință, în cuminenie, în curăție și, în general, în dragoste de Dumnezeu și de oameni. Nimeni nu poate să Îl întâlnească într-un alt fel pe Hristos, Care este adevărata viață.

Vasilica Onofrei

Prin rugăciune vei învinge

Rugăciuni ce se citesc la închinarea în Biserică a pruncilor botezați, la împlinirea celor 40 de zile de la naștere

Rugăciune pentru mama pruncului

Doamne Dumnezeul nostru, Care ai venit în lume pentru mântuirea neamului omenesc, vino și la roaba Ta aceasta (N), și o învrednicește pe ea, pentru rugăciunile cinstitei preoții, să se adăpostească în sfânta sobornicească Biserica Ta și să intre în casa slavei Tale. Și o învrednicește să se împărtășească cu cinstitul Trup și scumpul Sânge al Hristosului Tău. Spală-i întinăciunea trupului și necurăția sufletului, la plinirea acestor patruzeci de zile; ca, învrednicindu-se a intra în biserica Ta cea sfântă, să slăvească împreună cu noi preasfânt numele Tău, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciuni pentru prunc

Doamne Dumnezeul nostru, Cel ce prunc fiind, la patruzeci de zile, ai fost adus la Templul Legii de Maria, cea neispită de nuntă și Sfântă Maica Ta și în brațele Dreptului Simeon ai fost ținut, însuși Stăpâne Atotputernice, și pe acest prunc, care a fost adus ca să fie înfățișat Ție, Făcătorul tuturor, binecuvintează-l și spre tot lucrul bun și bineplăcut Ție crește-l, depărtând de la dânsul toată puterea potrivnică prin însemnarea chipului crucii Tale, că Tu ești Cel ce păzești pruncii, Doamne. Ca învrednicit de Sfântul Botez să dobândească partea aleșilor împărăției Tale, fiind păzit împreună cu noi, cu harul Sfintei și celei de o ființă și nedespărțitei Treimi. Că Ție se cuvine toată slava, mulțumirea și închinăciunea, împreună cu Părintele Tău cel fără de început și cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Dumnezeule, Părinte Atotțitorule, Care, prin Isaia marele cuvântător între prooroci, mai înainte ai vestit nouă întruparea cea din Fecioară a Unuia-Născut Fiului Tău și Dumnezeului nostru, Cel ce în zilele cele mai de pe urmă, cu bunăvoința Ta și împreună-lucrarea Sfântului Duh, pentru mântuirea noastră a celor muritori, prin milostivirea cea nemăsurată, a primit a se face prunc dintr-înșă; și după obiceiul din Legea Ta cea sfântă, la împlinirea zilelor de curățire, El, Care era adevăratul dătător al Legii, a socotit drept să fie înfățișat preotului și a primit să fie ținut în brațe de Dreptul Simeon; închipuirea acestui lucru de taină arătat am cunoscut-o la proorocul mai sus pomenit prin cărbunele din clește, iar urmarea ei o ținem și noi cei credincioși în Legea harului; însuși și acum Cel ce păzești pruncii, Doamne, binecuvintează pe pruncul acesta, împreună cu părinții și cu nașii lui, și învrednicit fiind de nașterea cea din apă și din Duh, numără-l pe el cu turma cea sfântă a oilor Tale celor cuvântătoare care se numesc cu numele Hristosului Tău. Că Tu ești Cel care petreci întru cei de sus și privești spre cei smeriți și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. (Moliftelnic, 1965)

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.